

Бідняк Ганна Сергіївна,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики та
домедичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ON THE ISSUE OF FORENSIC EXPERT RESEARCH OF ELECTION DOCUMENTS

The constitutionally enshrined popular will through elections, referendums and other forms of direct democracy must be accompanied by the drafting of certain documents, including ballot papers, counting protocols, protocols on the results of the counting of votes, election results, etc. Despite the strict rules of the election procedure and the established responsibility for their violations, the involvement of police and military personnel to maintain law and order during the elections, statistics indicate repeated cases of various violations.

Thus, according to the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, on the day of voting, which was held on October 25, 2020, the police opened eight criminal proceedings for violations during the election, five administrative protocols were drawn up. A total of 121 applications and notifications submitted with the election process were sent. The largest number of reports was recorded in Odesa oblast - 35, in Kherson oblast - 31, in Kyiv oblast - 24, in Donetsk oblast - 9, 8 each in Sumy and Volyn oblasts, 6 in Khmelnytsky oblast. Most of the divisions concern: illegal campaigning - 19 cases, conflict - 14, falsification of election documents - 10, ballot photography - 8, illegal description - 4, voter bribery - 4, enumeration of the election commission - 3, reduction or support of the ballot - 2, attempts to publish a bulletin - 2 [3].

Proof of falsification of election documents is not possible without the appointment and conduct of forensic examinations. According to a survey of practitioners, most of the surveys are signatures made on behalf of voters. However, such studies are multi-object and time-consuming. In the documents it is important to address not only the issue of identification of persons, but the establishment of signatures by one person. It is not uncommon to perform one's own signature on behalf of voters while preserving one's own transcription - 64%; execution of a fictitious signature with a monogram of letters of the name and surname - 27%; other ways - 9% of signatures.

Proof of falsification of election documents is not possible without the appointment and conduct of forensic examinations. According to a survey of practitioners, most of the surveys are signatures made on behalf of voters. However, such studies are multi-object and time-consuming. In the documents it is important to address not only the issue of identification of persons, but the establishment of signatures by one person. It is not uncommon to perform one's own signature on behalf of voters while preserving one's own transcription -

64%; execution of a fictitious signature with a monogram of letters of the name and surname - 27%; other ways - 9% of signatures.

If the examination of the employee's own signature on behalf of voters while preserving their own transcription does not cause difficulties in identification, then when performing fictitious signatures, they necessarily follow the features of the real signature of the performer. Some of them are visible to the naked eye. It is necessary to pay attention to such general features as slow writing, decreased coordination of movements and the degree of production, reduced or no combinations between elements, uneven signature line, undifferentiated pressure, and so on. Among the private features in the disputed signature should be noted clearly expressed points of beginning and end of movements, the wavyness of rectilinear elements, and so on. Fictitious signatures, which often coincide in transcription with the name of the voter, must be compared not only with samples of the performer's signatures, but also with his handwriting. This fact must be taken into account by the investigator in advance and take comparative samples in full.

According to scientists, forged official documents are not only those documents that are made improperly (contain false information, but are correct in form), but also those that are made illegally [1, p.5]. Confirming this statement, it should be noted that during the study of election documentation, the expert is often faced with questions about how to make a form of the document. Without wasting time, in such cases it is appropriate to immediately appoint a comprehensive handwriting and technical examination of documents.

Another important object of study in the exercise of suffrage is the cliché of seals and their prints. Although the order does not require the use of seals, they serve as additional protection against forgery on election documents. Therefore, we consider the issue of the method of stamping election documents to be relevant. In particular, if available, it is possible to establish the sequence of printing, signature and imprint of the seal, which may serve as additional evidence of non-compliance with the established sample.

Thus, it should be noted that when detecting invalid election documentation, one should pay attention not only to the general appearance of the documents, but also to the signatures, imprints of seals, and the method of making the forms. To enter false information in the documents, offenders perform their own signature on behalf of others or a signature with a fictitious transcription. For a complete and rapid expert examination of such objects, it is appropriate to appoint a comprehensive handwriting and technical examination of documents.

Список використаних джерел:

1. Парасюк Н.М. Незаконні дії з документами, бланками, штампами та печатками за кримінальним правом України: юридичний аналіз складів злочинів (ст. ст. 357, 358 КК України) : ареш... канд. наук: 12.00.08. Львів, 2011. 20 с.

2. Методика дослідження підписів – код державної реєстрації № 1.1.53 від 03.03.2010. Уклад.: З.С. Меленевська, К.М. Ковальов, Н.Г. Шпакович. ДНДЕКЦ МВС України; К., 2009. 21 с.

3. Методика технічної експертизи бланків документів – код державної реєстрації № 2.3.39 від 06.02.2009. Уклад.: К.М. Ковальов, В.В. Коваленко. К.: ДНДЕКЦ МВС України, 2009. 14 с.

4. Офіційний сайт МВС України URL:[https://: https://mvs.gov.ua/](https://mvs.gov.ua/)

Герасимчук Сергій Сергійович,
кандидат юридичних наук,
керуючий адвокатським бюро,
м. Дніпро

ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАТЬ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

Розглядаючи питання щодо використання спеціальних знань при розслідуванні кримінальних правопорушень проти громадського порядку, вважаємо за необхідне нагадати, що саме розуміється під терміном «спеціальні знання». Дослідженню проблем цієї категорії приділяється значна увага в юридичній літературі.

Так, на думку Є. І. Зуєва, спеціальними є професійні, що відповідають сучасному рівню розвитку, пізнання (виключаючи галузі процесуального та матеріального права) у науці, техніці, мистецтві або ремеслі, використання яких у боротьбі зі злочинністю сприяє виявленню доказової та оперативної-розшукової інформації, а також які сприяють розробці технічних засобів і тактичних прийомів виявлення і фіксації слідів або інших ознак злочинних діянь [1, с. 67].

Зокрема Б. В. Романюк надає таке тлумачення: «спеціальні знання – це сукупність науково обґрунтованих відомостей окремого (спеціального виду), якими володіють особи – спеціалісти в рамках будь-якої професії в різних галузях науки, техніки, мистецтва та ремесла і відповідно до норм кримінально-процесуального законодавства використовують їх для успішного вирішення завдань кримінального судочинства» [7, с. 23]. А вже Г. І. Грамович вказує, що «спеціальними в кримінально-процесуальному значенні будуть систематизовані наукові знання, вміння та навички в окремій галузі людської діяльності (виключаючи знання в галузі матеріального і процесуального права), одержані в результаті цілеспрямованої професійної підготовки та досвіду роботи, що використовуються з метою збирання доказової та орієнтуючої інформації про злочинне діяння, а також сприяють розробці технічних засобів і прийомів роботи з доказами та встановлення вагомих обставин, що мають